

2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI

Dr. Hayriye Çisem AKYILDIZ

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp
Fakültesi

Halk Sağlığı AD

25.03.2021

Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği
Şehir Sağlık Profili Online Eğitimi

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Tanım
- Tarihçe
- Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları nelerdir
- Hedefleri ve göstergeleri nelerdir

2030 SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI

Sürdürülebilir Kalkınma İçin
KÜRESEL AMAÇLAR

17 amaç, 169 hedef, alt
göstergeler

Sürdürülebilirlik

- “Sylvicultura Oeconomica” ,1713, Hans Carl Von Carlowitz
- *“bugünün gereksinim ve beklentilerini; gelecek nesillerin gereksinim ve beklentilerini karşılayabilme olanaklarından ödün vermeksizin karşılayabilmek”*

Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu, 1987

- sosyal, ekonomik ve çevresel boyut
- Sürdürülebilir kalkınma ‘sürekli ve dengeli kalkınma’

Tarihçe

- Haziran 1992 Brezilya, Rio de Janeiro, Dünya Zirvesi...Gündem 21
- Eylül 2000 New York, BM Genel Merkezi Binyıl Zirvesi...Binyıl Kalkınma Hedefleri...Milenyum deklarasyonu
- 2002 Güney Afrika, Dünya Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi....Johannesburg Sürdürülebilir Kalkınma Bildirgesi ve Uygulama Planı
- 25-27 Eylül 2015 New York “**BM Sürdürülebilir Kalkınma Zirvesi’nde**” 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları....(193 ülke)

Neden ???

- Yoksulluğu ortadan kaldırmak
- Gezeganimizi korumak
- İnsanlığın barış ve refahını sağlamak

EYLEM ÇAĞRISI

-

iklim değişikliği

ekonomik eşitsizlik

yenilikçilik

barış ve adalet

sürdürülebilir tüketim

1 YOKSULLUĞA SON

- AMAÇ 1. Yoksulluğun tüm biçimlerini her yerde sona erdirmek

HEDEF 1.1

AŞIRI YOKSULLUĞUN ORTADAN KALDIRILMASI

HEDEF 1.2

YOKSULLUĞUN EN AZ %50 AZALTILMASI

HEDEF 1.3

SOSYAL KORUMA SİSTEMLERİNİN HAYATA GEÇİRİLMESİ

HEDEF 1.4

MÜLKİYET, TEMEL HİZMETLER, TEKNOLOJİ
VE EKONOMİK KAYNAKLARA EŞİT ERİŞİM HAKKI

HEDEF 1.5

ÇEVRESEL, EKONOMİK VE SOSYAL AFETLERE KARŞI
DAYANIKLILIK OLUŞTURULMASI

HEDEF 1.A

YOKSULLUĞU SONA ERDİRME AMAÇLI POLİTİKA
UYGULAMALARI İÇİN KAYNAKLARIN HAREKETE GEÇİRİLMESİ

HEDEF 1.B

YOKSUL YANLISI VE TOPLUMSAL CİNSİYETE
DUYARLI POLİTİKA ÇERÇEVELERİ OLUŞTURULMASI

1.Hedefler

- **1.1.** Günde 1,25 dolardan daha az bir parayla geçinen insanların sayısı şeklinde ölçülerek tanımlanan aşırı yoksulluğun 2030'a kadar herkes için, her yerde ortadan kaldırılması
- **1.2.** 2030'a kadar ulusal tanımlara göre bütün boyutlarıyla yoksulluk içinde yaşayan her yaştan erkek, kadın ve çocuk oranının en az yarıya indirilmesi
- **1.3.** Temel mal ve hizmetler de dâhil edilerek herkes için ulusal açıdan uygun sosyal koruma sistemleri ve önlemlerinin hayata geçirilmesi ve 2030'a kadar yoksul ve kırılgan durumdaki kişiler için önemli ölçüde korunma sağlanması
- **1.4.** 2030'a kadar özellikle yoksullar ve kırılgan durumdaki insanlar olmak üzere, bütün erkek ve kadınların ekonomik kaynaklara ulaşma, temel hizmetlere erişim, toprak ve diğer mülk türlerine sahip olma ve üzerinde kontrol kurabilme, miras, doğal kaynaklar, uygun yeni teknolojiler ve mikrofinansı da kapsayan finansal hizmetler gibi konularda eşit haklara sahip olmalarının güvence altına alınması
- **1.5.** 2030'a kadar yoksulların ve kırılgan durumda olan kişilerin dayanıklılık kazanmalarının sağlanması ve aşırı hava olayları ve diğer ekonomik, sosyal ve çevresel şoklar ve afetlere karşı kırılganlıkların azaltılması
- **1.a.** Özellikle en az gelişmiş ülkeler olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerin yoksulluğu bütün boyutlarıyla sona erdirmek adına programlar ve politikalar uygulayabilmeleri için onlara yeterli ve öngörülebilir araçlar sunmak amacıyla, geliştirilmiş kalkınma işbirliği aracılığıyla, çeşitli kaynaklardan kaynakların yönlendirilmesinin büyük ölçüde sağlanması
- **1.b.** Yoksulluğun ortadan kaldırılmasına yönelik eylemlere yapılan hızlandırılmış yatırımları desteklemek için ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde, yoksulların lehine ve toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı kalkınma stratejilerine dayalı sağlam politika altyapılarının oluşturulması

<https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals.html>

1.Hedefler/göstergeler

- **1.1.** Günde 1,25 dolardan daha az bir parayla geçinen insanların sayısı şeklinde ölçülerek tanımlanan aşırı yoksulluğun 2030'a kadar herkes için, her yerde ortadan kaldırılması
 - ***1.1.1.** Cinsiyete, yaşa, işteki durumuna ve kent kır ayrımına göre uluslararası yoksulluk sınırının altındaki nüfusun oranı
- **1.2.** 2030'a kadar ulusal tanımlara göre bütün boyutlarıyla yoksulluk içinde yaşayan her yaştan erkek, kadın ve çocuk oranının en az yarıya indirilmesi
 - ***1.2.1.** Cinsiyete ve yaşa göre ulusal yoksulluk sınırının altındaki nüfusun oranı
 - ***1.2.2.** Ulusal tanımlara göre tüm boyutlarıyla yoksulluk içinde yaşayan tüm yaşlardaki erkek, kadın ve çocukların oranı
- **1.3.** Temel mal ve hizmetler de dâhil edilerek herkes için ulusal açıdan uygun sosyal koruma sistemleri ve önlemlerinin hayata geçirilmesi ve 2030'a kadar yoksul ve kırılgan durumdaki kişiler için önemli ölçüde korunma sağlanması
 - ***1.3.1.** Çocukları, işsizleri, yaşlıları, engellileri, hamileleri, yeni doğanları, iş kazasında yaralananları, yoksul ve kırılgan durumdakileri ayırt ederek ve cinsiyete göre Sosyal koruma sistemleri/zeminleri tarafından korunan nüfusun oranı

1.Hedefler/göstergeler

- **1.4.** 2030'a kadar özellikle yoksullar ve kırılgan durumdaki insanlar olmak üzere, bütün erkek ve kadınların ekonomik kaynaklara ulaşma, temel hizmetlere erişim, toprak ve diğer mülk türlerine sahip olma ve üzerinde kontrol kurabilme, miras, doğal kaynaklar, uygun yeni teknolojiler ve mikrofinansı da kapsayan finansal hizmetler gibi konularda eşit haklara sahip olmalarının güvence altına alınması
 - ***1.4.1.** Temel hizmetlere erişim sağlayan hanelerde yaşayan nüfusun oranı
 - ***1.4.2.** Cinsiyete göre ve tasarruf biçimlerine göre, yasal olarak tanınmış belgelerle toprak üzerinde tasarruf etme hakkı olan ve toprak üzerindeki haklarının güvende olduğunu algılayan toplam yetişkin nüfusun oranı
- **1.5.** 2030'a kadar yoksulların ve kırılgan durumda olan kişilerin dayanıklılık kazanmalarının sağlanması ve aşırı hava olayları ve diğer ekonomik, sosyal ve çevresel şoklar ve afetlere karşı kırılganlıkların azaltılması
 - ***1.5.1.** 100 000 kişi başına afetlerden etkilenen, kaybolan ve ölen kişi sayısı
 - ***1.5.2.** Afetlerin yol açtığı doğrudan ekonomik kayıplar Küresel GSYH'ye oranı
 - ***1.5.3.** Ulusal ve yerel düzeyde afet riski azaltma stratejisine sahip ülkelerin oranı

1.Hedefler/göstergeler

- **1.a.** Özellikle en az gelişmiş ülkeler olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerin yoksulluğu bütün boyutlarıyla sona erdirmek adına programlar ve politikalar uygulayabilmeleri için onlara yeterli ve öngörülebilir araçlar sunmak amacıyla, geliştirilmiş kalkınma işbirliği aracılığıyla, çeşitli kaynaklardan kaynakların yönlendirilmesinin büyük ölçüde sağlanması
 - ***1.a.1.** Yoksulluk azaltma programlarına doğrudan kamu tarafından ayrılan kaynakların oranı
 - ***1.a.2.** Eğitim, sağlık ve sosyal koruma alanlarındaki hizmetlere ayrılan toplam kamu harcamalarının oranı
- **1.b.** Yoksulluğun ortadan kaldırılmasına yönelik eylemlere yapılan hızlandırılmış yatırımları desteklemek için ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde, yoksulların lehine ve toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı kalkınma stratejilerine dayalı sağlam politika altyapılarının oluşturulması
 - ***1.b.1.** Kadınların, yoksulların ve kırılgan grupların orantısız olarak faydalandığı sektörlerle yönelik hükümetin sermaye harcamaları ve diğer harcamalarının oranı

2 AÇLIĞA SON

- AMAÇ 2. Açlığı sona erdirmek, gıda güvenliğini sağlamak, beslenmeyi iyileştirmek ve sürdürülebilir tarımı teşvik etmek

HEDEF 2.1

2 AÇLIĞA SON

GÜVENİLİR VE BESLEYİCİ GIDAYA EVRENSEL ERİŞİM

HEDEF 2.2

2 AÇLIĞA SON

YETERSİZ BESLENMENİN TÜM BİÇİMLERİNİN ORTADAN KALDIRILMASI

HEDEF 2.3

2 AÇLIĞA SON

KÜÇÜK ÖLÇEKLİ GIDA ÜRETİCİLERİNİN VERİMLİLİK VE GELİRLERİNİN İKİ KATINA ÇIKARILMASI

HEDEF 2.4

2 AÇLIĞA SON

SÜRDÜRÜLEBİLİR GIDA ÜRETİMİ VE DAYANIKLI TARIM UYGULAMALARI

HEDEF 2.5

2 AÇLIĞA SON

GIDA ÜRETİMİNDE GENETİK ÇEŞİTLİLİĞİN SÜRDÜRÜLMESİ

HEDEF 2.A

2 AÇLIĞA SON

KIRSAL ALTYAPI, TARIMSAL ARAŞTIRMA, TEKNOLOJİ VE GEN BANKALARINA YATIRIM YAPILMASI

HEDEF 2.B

2 AÇLIĞA SON

TARIMSAL TİCARET KISITLAMALARI, PIYASA AKSAKLILIĞI VE İHRACAT TEŞVİKLERİNİN ÖNLENMESİ

HEDEF 2.C

2 AÇLIĞA SON

GIDA EMTİA PIYASALARINDA İSTİKRARIN VE ENFORMASYONA ZAMANINDA ERİŞİMİN GÜVENCE ALTINA ALINMASI

Göstergeler

- **2.1.1.** Yetersiz beslenmenin yaygınlığı
- **2.1.2.** Gıda Güvensizliği Deneyimi Ölçeği'ne (Food Insecurity Experience Scale - FIES) göre, nüfusun içinde orta ya da ciddi düzeydeki gıda güvensizliğinin yaygınlığı
- **2.2.1.** 5 yaş ve altı çocuklarda büyüme geriliğinin yaygınlığı (Dünya Sağlık Örgütü Çocuk Gelişim Standartları'na göre çocuğun yaşıtlarına göre medyan boy uzunluğunun 2 st. sapmadan daha kısa bir boyda olması)
- **2.2.2.** 5 yaş altı çocuklar arasında, tipe göre (aşırı zayıflık ve obezite) kötü beslenmenin yaygınlığı (boya göre ağırlığın, Dünya Sağlık Örgütü Çocuk Gelişim Standartları'nın ortanca değerinden $>+2$ ve <-2 standart sapma göstermesi)
- **2.3.1.** Tarımsal / kırsal / ormancılık işletme büyüklük sınıflarına göre işgücü başına üretim hacmi
- **2.3.2.** Küçük ölçekli gıda üreticilerinin cinsiyet ve yerellik kırılımına göre ortalama gelirleri
- **2.4.1.** Verimli ve sürdürülebilir tarım altındaki tarımsal alanların oranı.....

3 SAĞLIK VE KALİTELİ YAŞAM

- AMAÇ 3. Sağlıklı ve kaliteli yaşamı her yaşta güvence altına almak

HEDEF 3.1

ANNE ÖLÜMLERİNİN AZALTILMASI

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.2

5 YAŞ ALTINDA ÖNLENEBİLİR TÜM ÖLÜMLERİN ÖNÜNE GEÇİLMESİ

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.3

BULAŞICI HASTALIKLARLA MÜCADELE

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.4

BULAŞICI OLMAYAN HASTALIKLARDAN ÖLÜMLERİN AZALTILMASI
VE RUH SAĞLIĞININ DESTEKLENMESİ

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.5

MADDE BAĞIMLILIĞININ ÖNLENMESİ VE TEDAVİ EDİLMESİ

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.6

TRAFİK KAZASI KAYNAKLI YARALANMA VE ÖLÜMLERİN AZALTILMASI

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.7

CİNSEL SAĞLIK VE ÜREME SAĞLIĞI,
AİLE PLANLAMASI VE EĞİTİMİNE EVRENSEL ERİŞİM

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.8

EVRENSEL SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİMİNİN SAĞLANMASI

3 SAĞLIKLI BİREYLER

HEDEF 3.9

TEHLİKELİ KİMYASAL VE KİRLİLİK KAYNAKLI
HASTALIK VE ÖLÜMLERİN AZALTILMASI

3 SAĞLIKLI
BİREYLER

HEDEF 3.A

WHO TÜTÜN KONTROLÜ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASI

3 SAĞLIKLI
BİREYLER

HEDEF 3.B

ERİŞİLEBİLİR AŞI VE İLAÇ İÇİN ARAŞTIRMA-GELİŞTİRME İLE
BUNLARA EVRESEL ERİŞİMİN DESTEKLENMESİ

3 SAĞLIKLI
BİREYLER

HEDEF 3.C

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE SAĞLIK FİNANSMANININ
ARTIRILMASI VE SAĞLIK İŞGÜCÜNÜN DESTEKLENMESİ

3 SAĞLIKLI
BİREYLER

HEDEF 3.D

KÜRESEL SAĞLIK RİSKLERİ İÇİN
ERKEN UYARI SİSTEMLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

3 SAĞLIKLI
BİREYLER

Göstergeler

- **3.1.1.** Anne ölüm oranı
 - 3.1.2.** Uzman sağlık personeli katılımıyla yaptırılan doğumların oranı
- **3.2.1.** 5 yaş altı ölüm hızı
 - 3.2.2.** Neonatal ölüm hızı
- **3.3.2.** 1,000 kişi başına tüberküloz insidansı
 - 3.3.3.** 1,000 kişi başına sıtma insidansı
- **3.4.1.** Kalp damar hastalıkları, kanser, diyabet ve kronik solunum hastalığına bağlı ölüm oranı.....

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

- AMAÇ 4. Kapsayıcı ve hakkaniyete dayanan nitelikli eğitimi sağlamak ve herkes için yaşam boyu öğrenim fırsatlarını teşvik etmek

HEDEF 4.1

ÜCRETSİZ İLK VE ORTA EĞİTİM

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

HEDEF 4.2

NİTELİKLİ OKUL ÖNCESİ EĞİTİME EŞİT ERİŞİM

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

HEDEF 4.3

ERİŞİLEBİLİR TEKNİK, MESLEKİ VE YÜKSEK EĞİTİME EŞİT ERİŞİM

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

HEDEF 4.4

FİNANSAL BAŞARI İÇİN İLGİLİ NİTELİKLERE
SAHİP İNSAN SAYISININ ARTIRILMASI

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

HEDEF 4.5

EĞİTİMDEKİ TÜM AYRIMCILIK TÜRLERİNİN ORTADAN KALDIRILMASI

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

HEDEF 4.6

EVRENSEL OKURYAZARLIK VE SAYI BİLGİSİ

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

HEDEF 4.7

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE KÜRESEL YURTTAŞLIK EĞİTİMİ

4 NİTELİKLİ EĞİTİM

HEDEF 4.A

KAPSAYICI VE EMNİYETLİ OKULLAR İNŞA EDİLMESİ
VE MEVCUTLARIN İYİLEŞTİRİLMESİ

4 NİTELİKLİ
EĞİTİM

HEDEF 4.B

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER İÇİN
YÜKSEK EĞİTİM BURS İMKANLARININ ARTIRILMASI

4 NİTELİKLİ
EĞİTİM

HEDEF 4.C

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE
NİTELİKLİ ÖĞRETMEN ARZININ ARTIRILMASI

4 NİTELİKLİ
EĞİTİM

Göstergeler

- **4.1.1.** (a)2/3 sınıflarında; (b)ilkokul sonunda; ve (c) alt düzey ortaokulun sonunda en azından (i) okuma ve (ii) matematikte yeterlilik düzeyine sahip çocukların ve gençlerin oranı, cinsiyet ayrımında
- **4.2.1.** Cinsiyete göre gelişimsel olarak sağlık, öğrenme ve psiko-sosyal iyi olma hali yolunda olan 5 yaş altı çocukların oranı
- 4.2.2.** Cinsiyete göre planlanan öğrenmeye katılım oranı (ilkokula resmi giriş yaşından bir yıl önce)
- **4.6.1.** Cinsiyete ayrımında, (a) okuryazarlık ve (b) aritmetik becerilerde işlevsel açıdan en az belirli bir düzeyde yeterliliğe sahip belirli bir yaş grubundaki nüfusun yüzdesi.....

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

- AMAÇ 5. Toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak ve tüm kadınlar ile kız çocuklarını güçlendirmek

HEDEF 5.1

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK AYRIMCILIĞIN ORTADAN KALDIRILMASI

HEDEF 5.2

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLARINA YÖNELİK HER TÜRLÜ ŞİDDET VE İSTİSMARIN ORTADAN KALDIRILMASI

HEDEF 5.3

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

ZORLA EVLENDİRME VE KADIN SÜNNETİNİN ORTADAN KALDIRILMASI

HEDEF 5.4

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

ÜCRETSİZ BAKIM HİZMETİNİN DEĞER GÖRMESİ VE AİLE İÇİNDE SORUMLULUK PAYLAŞIMININ DESTEKLENMESİ

HEDEF 5.5

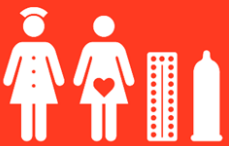
5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

LİDERLİK VE KARAR ALMADA TAM KATILIMIN GÜVENCE ALTINA ALINMASI

HEDEF 5.6

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

ÜREME SAĞLIĞI VE HAKLARINA EVRENSSEL ERİŞİM

HEDEF 5.A

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

EKONOMİK KAYNAKLAR, EMLAK MÜLKİYETİ VE FİNANSAL HİZMETLERDE EŞİT HAKLAR

HEDEF 5.B

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

KADININ TEKNOLOJİ YOLUYLA GÜÇLENDİRİLMESİNİN DESTEKLENMESİ

HEDEF 5.C

5 TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ

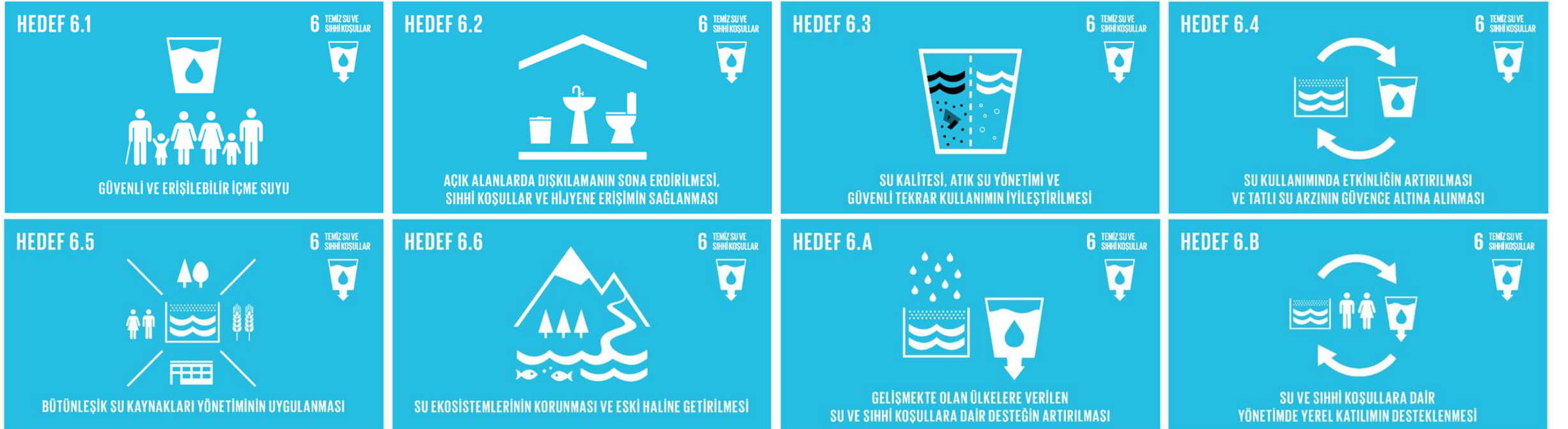
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ İÇİN UYGULANABİLİR MEVZUATLAR GELİŞTİRİLMESİ VE MEVCUTLARIN GÜÇLENDİRİLMESİ

Göstergeler

- **5.1.1.** Cinsiyet temelinde ayrımcılık yapmama ve eşitliği uygulama, güçlendirme ve teşvik eden yasal çerçevelerin yürürlükte olup olmaması
- **5.2.1.** Şiddetin türüne ve yaşa göre, son 12 ay içinde mevcut ya da eski partneri tarafından fiziksel, cinsel ya da psikolojik şiddete maruz kalan daha önce ilişkisi olmuş 15 yaş ve üzeri yaştaki kadın ve kızların oranı
- **5.3.2.** Yaşa göre, kadın sünneti/kesme geçirmiş 15-49 yaş arası kadın ve kızların oranı
- **5.5.1.** Yerel yönetimler ve ulusal parlamentolardaki kadınların sandalye oranı
- **5.5.2.** Yöneticilik pozisyonlarındaki kadınların oranı.....

- AMAÇ 6. Herkes için erişilebilir su ve atık su hizmetlerini ve sürdürülebilir su yönetimini güvence altına almak

Göstergeler

- **6.1.1.** Güvenilir şekilde yönetilen içme suyu hizmetlerini kullanan nüfusun oranı
- **6.2.1.** Sabun ve su ile el yıkama imkanı dahil olmak üzere güvenilir şekilde yönetilen atıksu ve kanalizasyon hizmetlerini kullanan nüfusun oranı
- **6.3.1.** Güvenilir şekilde arıtılmış atıksu oranı
- **6.4.2.** Su stresinin düzeyi: kaynaklardan çekilen tatlı suyun mevcut tatlısu kaynaklarına oranı
- **6.a.1.** Devlet koordinasyonundaki harcama planının bir parçası olan su ve atıksu hizmetleri ile ilgili resmi kalkınma yardımının miktarı.....

7 ERİŞİLEBİLİR VE TEMİZ ENERJİ

- AMAÇ 7. Herkes için karşılanabilir, güvenilir, sürdürülebilir ve modern enerjiye erişimi sağlamak

HEDEF 7.1

MODERN ENERJİYE EVRENSEL ERİŞİM

HEDEF 7.2

YENİLENEBİLİR ENERJİNİN KÜRESEL ORANININ ARTIRILMASI

HEDEF 7.3

ENERJİ VERİMLİLİĞİNDEKİ İLERLEMENİN İKİ KATINA ÇIKARILMASI

HEDEF 7.A

TEMİZ ENERJİ ARAŞTIRMA, TEKNOLOJİ VE YATIRIMLARINA ERİŞİMİN DESTEKLENMESİ

HEDEF 7.B

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE ENERJİ HİZMETLERİNİN GENİŞLETİLİP İYİLEŞTİRİLMESİ

Göstergeler

- **7.1.1.** Elektriğe erişebilen nüfusun oranı

7.1.2. Isıtma, aydınlatma ve yemek yapmada temiz yakıt ve teknoloji kullanan nüfus oranı

- **7.2.1.** Toplam nihai enerji tüketimindeki yenilenebilir enerji payı
- **7.a.1.** 2020 itibariyle 100 milyar dolarlık ödenebilir taahhüt doğrultusunda (gelişmekte olan ülkelerin ihtiyaçlarını ele almak için BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'ne taraf ülkelerce üstlenilen) her yıl için seferber edilen ABD doları miktarı.....

8 İNSANA YAKIŞIRIŞ VE EKONOMİK BÜYÜME

- AMAÇ 8. İstikrarlı, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi, tam ve üretken istihdamı ve herkes için insana yakışır işleri desteklemek

HEDEF 8.1

SÜRDÜRÜLEBİLİR EKONOMİK BÜYÜME

HEDEF 8.2

EKONOMİK VERİMLİLİK İÇİN ÇEŞİTLENDİRME,
YENİLİK GETİRME VE İYİLEŞTİRME

HEDEF 8.3

İSTİHDAM YARATMA VE İŞLETMELERİN BÜYÜMESİNE YÖNELİK
POLİTİKALARIN DESTEKLENMESİ

HEDEF 8.4

TÜKETİM VE ÜRETİMDE KAYNAK VERİMLİLİĞİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 8.5

TAM İSTİHDAM VE İNSANA YAKIŞIR, EŞİT ÜCRETLİ İŞ

HEDEF 8.6

GENÇ İSTİHDAMI İLE GENEL VE MESLEKİ EĞİTİMİNİN DESTEKLENMESİ

HEDEF 8.7

MODERN KÖLELİK, İNSAN TİCARETİ VE
ÇOCUK İŞÇİLİĞİNİN SONA ERDİRİLMESİ

HEDEF 8.8

İŞÇİ HAKLARININ KORUNMASI VE GÜVENLİ ÇALIŞMA
ORTAMLARININ DESTEKLENMESİ

HEDEF 8.9

FAYDALI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMİN DESTEKLENMESİ

8 İNSANA YAKIŞIRIS
VE EKONOMİK BÜYÜME

HEDEF 8.10

BANKA, SİGORTA VE FİNANSAL HİZMETLERE EVRENSEL ERİŞİM

8 İNSANA YAKIŞIRIS
VE EKONOMİK BÜYÜME

HEDEF 8.A

TİCARETE DESTEK AMAÇLI YARDIMLARIN ARTIRILMASI

8 İNSANA YAKIŞIRIS
VE EKONOMİK BÜYÜME

HEDEF 8.B

KÜRESEL BİR GENÇ İSTİHDAMI STRATEJİSİ GELİŞTİRİLMESİ

8 İNSANA YAKIŞIRIS
VE EKONOMİK BÜYÜME

Göstergeler

- **8.1.1.** Kişi başına düşen reel GSYH yıllık büyüme hızı
- **8.3.1.** Cinsiyete göre tarım dışı sektörde herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna kayıtlı olmayanların istihdamının oranı
- **8.5.1.** Meslek, yaş ve engelli kişilere göre, kadın ve erkek çalışanların, saatlik ortalama kazançları
- **8.5.2.** Cinsiyet, yaş ve engelli kişilere göre işsizlik oranı
- **8.7.1.** Cinsiyet ve yaşa göre 5-17 yaş arası çalışan çocukların sayısı ve oranı
- **8.9.1.** Turizmin toplam GSYH ve büyüme hızının bir oranı olarak GSYH'ya etkisi
- **8.b.1.** Ulusal bütçelerin ve GSYH'nın bir oranı olarak sosyal koruma ve istihdam programlarına yapılan toplam kamu harcamaları.....

9 SANAYİ, YENİLİKÇİLİK VE ALTYAPI

- AMAÇ 9. Dayanıklı altyapılar tesis etmek, kapsayıcı ve sürdürülebilir sanayileşmeyi desteklemek ve yenilikçiliği güçlendirmek

HEDEF 9.1

SÜRDÜRÜLEBİLİR, DAYANIKLI VE KAPSAYICI
ALTYAPILAR GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF 9.2

KAPSAYICI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR SANAYİLEŞMENİN DESTEKLENMESİ

HEDEF 9.3

FİNANSAL HİZMETLER VE PİYASALARA ERİŞİMİN ARTIRILMASI

HEDEF 9.4

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İÇİN TÜM SEKTÖRLER
VE ALTYAPILARIN GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF 9.5

ARAŞTIRMANIN ARTIRILMASI VE
SANAYİ TEKNOLOJİLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF 9.A

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER İÇİN SÜRDÜRÜLEBİLİR ALTYAPI
GELİŞTİRME FAALİYETİNİN KOLAYLAŞTIRILMASI

HEDEF 9.B

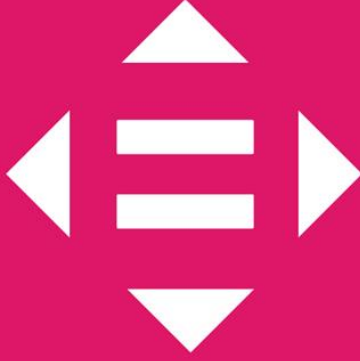
YURT İÇİ TEKNOLOJİ GELİŞİMİNİN
VE SANAYİ ÇEŞİTLİLİĞİNİN DESTEKLENMESİ

Göstergeler

- **9.1.1.** Her mevsim geçit veren yolların 2 km yakınında yaşayan kırsal nüfusun oranı
- **9.2.1.** Kişi başına ve GSYH'nin bir oranı olarak imalat sanayi katma değeri
- **9.2.2.** Toplam istihdamın bir oranı olarak imalat sanayi istihdamı
- **9.4.1.** Katma değer birim başına CO₂ emisyonu
- **9.5.1.** GSYH'nin bir oranı olarak araştırma ve geliştirme harcamalarının oranı
- **9.5.2.** Bir milyon yerleşimci başına düşen araştırmacı sayısı
- **9.c.1.** Teknoloji türüne göre bir mobil şebeke tarafından kapsanan nüfus oranı.....

10 EŞİTSİZLİKLERİN AZALTILMASI

- AMAÇ 10. Ülkeler içinde ve arasında eşitsizlikleri azaltmak

HEDEF 10.1 GELİR EŞİTSİZLİKLERİNİ AZALTMAK	HEDEF 10.2 EVRENSEL ANLAMDA SOSYAL, EKONOMİK VE POLİTİK İÇERMENİN TEŞVİK EDİLMESİ	HEDEF 10.3 FIRSAT EŞİTLİĞİNİN SAĞLANMASI VE AYRIMCILIĞIN BİTİRİLMESİ	HEDEF 10.4 EŞİTLİĞİ TEŞVİK EDEN MALİ VE SOSYAL POLİTİKALARIN UYGULANMASI	HEDEF 10.5 KÜRESEL FİNANS PIYASALARI VE KURUMLARINA YÖNELİK DÜZENLEMELERİN GELİŞTİRİLMESİ
HEDEF 10.6 FİNANSAL KURULUŞLARDA GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN TEMSİL DÜZEYİNİN ARTIRILMASI	HEDEF 10.7 SORUMLU VE İYİ YÖNETİLEN GÖÇ POLİTİKALARI	HEDEF 10.A GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERE ÖZEL VE FARKLI MUAMELE	HEDEF 10.B EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERE YÖNELİK KALKINMA YARDIMLARI VE YATIRIMLARIN TEŞVİK EDİLMESİ	HEDEF 10.C GÖÇMEN HAVALELERİ İÇİN İŞLEM MALİYETLERİNİN AZALTILMASI

Göstergeler

- **10.1.1.** Hanehalkı harcamalarının ya da kişi başına gelirin en alttaki %40'lık dilimin içinde ya da toplam nüfus içindeki büyüme hızı
- **10.2.1.** Yaş, cinsiyet, engelliliğe göre medyan gelirin yüzde 50 düzeyinin altında yaşayanların oranı
- **10.6.1.** Gelişmekte olan ülkelerin uluslararası kuruluşlarda oy hakkı ve üyelik oranı
- **10.7.2.** İyi yönetilen göç politikalarını uygulayan ülkelerin sayısı...

11 SÜRDÜRÜLEBİLİR ŞEHİRLER VE TOPLULUKLAR

- AMAÇ 11. Şehirleri ve insan yerleşimlerini kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir kılmak

HEDEF 11.1 GÜVENLİ VE ERİŞİLEBİLİR KONUTLAR	HEDEF 11.2 ERİŞİLEBİLİR VE SÜRDÜRÜLEBİLİR ULAŞIM SİSTEMLERİ	HEDEF 11.3 KAPSAYICI VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KENTLEŞME	HEDEF 11.4 KÜLTÜREL VE DOĞAL DÜNYA MİRASININ KORUNMASI	HEDEF 11.5 DOĞAL AFETLERİN OLUMSUZ ETKİLERİNİN AZALTILMASI
HEDEF 11.6 ŞEHİRLERİN ÇEVRESEL ETKİLERİNİN AZALTILMASI	HEDEF 11.7 GÜVENLİ VE KAPSAYICI YEŞİL ALANLARA VE KAMUSAL ALANLARA ERİŞİMİN SAĞLANMASI	HEDEF 11.A GÜÇLÜ ULUSAL VE BÖLGESEL KALKINMA PLANLAMASI	HEDEF 11.B KAPSAYICILIK, KAYNAK ETKİNLİĞİ VE AFET RİSK AZALTIMINA YÖNELİK POLİTİKALARIN UYGULANMASI	HEDEF 11.C SÜRDÜRÜLEBİLİR VE DAYANIKLI BİNALAR İÇİN EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELERİN DESTEKLENMESİ

Hedefler/Göstergeler

- **11.1.** 2030'a kadar herkesin yeterli, güvenli ve uygun fiyatlı konutlara ve temel hizmetlere erişiminin sağlanması ve gecekondü mahallelerinin iyileştirilmesi
 - ***11.1.1.** Gecekondü, gayri resmi yerleşim yerleri veya yetersiz konutlarda yaşayan kent nüfusunun oranı
- **11.2.** 2030'a kadar özellikle kırılgan durumda olan insanların, kadınların, çocukların, engellilerin ve yaşlıların ihtiyaçlarına özel önem gösterilerek, yol güvenliğinin geliştirilmesi, özellikle toplu taşıma sisteminin geliştirilmesiyle herkesin güvenli, uygun fiyatlı, erişilebilir ve sürdürülebilir ulaşım sistemlerine erişiminin sağlanması
 - ***11.2.1.** Cinsiyet, yaş ve engelli kişilere göre, toplu taşıma araçlarına kolay erişimi olan nüfusun oranı

Hedefler/Göstergeler

- **11.3.** 2030'a kadar bütün ülkelerde kapsayıcı ve sürdürülebilir kentleşmenin geliştirilmesi ve katılımcı, entegre ve sürdürülebilir insan yerleşimlerinin planlanması ve yönetilmesi için kapasitenin güçlendirilmesi
 - ***11.3.1.** (Yerleşim amaçlı) Arazi tüketim oranının nüfus artış hızına oranı
 - ***11.3.2.** Düzenli ve demokratik işleyen kentsel planlama ve kent yönetimine, sivil toplumun doğrudan katılım mekanizması bulunan şehirlerin oranı
- **11.4.** Dünyanın kültürel ve doğal mirasının korunması ve gözetilmesi çabalarının artırılması
 - ***11.4.1.** Mirasın türüne göre(kültürel,doğal,karışık ve Dünya Miras Merkezi seçilmesi), hükümetin seviyesine(ulusal,bölgesel ve yerel/belediye),harcama tipine göre(işletme harcamaları/yatırım) ve özel fon tipine göre(bağışlar, özel ve kar amacı gütmeyen sektör ve sponsorluk) tüm kültürel ve doğal mirasın korunması ve muhafazası, korumada kişi başına yapılan toplam harcama(kamu ve özel)

Hedefler/Göstergeler

- **11.5.** 2030'a kadar yoksulların ve kırılgan durumdaki insanların korunması temel alınarak suyla ilgili afetleri de kapsayan afetler nedeniyle küresel gayri safi yurt içi hasılayla ilgili doğrudan ekonomik kayıpların önemli oranda düşürülmesi ve ölümlerin ve etkilenen insan sayısının önemli ölçüde azaltılması
 - ***11.5.1.** 100 000 kişi başına afetlerden etkilenen, kaybolan ve ölen kişi sayısı
 - ***11.5.2.** Afetin kritik altyapısının hasar görmesi ve temel hizmetlerin bozulmasına verdiği zararı kapsayan doğrudan ekonomik kayıpların küresel GSYH'ye oranı
- **11.6.** 2030'a kadar hava kalitesine ve belediye atık yönetimi ve diğer atık yönetimlerine özel önem göstererek kentlerin kişi başına düşen olumsuz çevresel etkilerinin azaltılması
 - ***11.6.1.** Düzenli olarak toplanan ve uygun nihai bertaraf edilebilen kentsel katı atıkların toplam kentsel katı atıklara (şehir bazında) oranı
 - ***11.6.2.** Şehirlerdeki (nüfusa göre ağırlıklı) ince partikül maddelerin (örneğin PM2.5 ve PM10) yıllık ortalama seviyeleri

<https://www.tr.undp.org/content/turkey/tr/home/sustainable-development-goals.html>

Hedefler/Göstergeler

- **11.7.** 2030'a kadar özellikle kadınlar, çocuklar, yaşlılar ve engellilerin güvenli, kapsayıcı ve erişilebilir yeşil alanlara ve kamu alanlarına evrensel erişimlerinin güvence altına alınması
 - ***11.7.1.** Cinsiyet, yaş ve engelli kişilere göre kamu kullanımına tamamen açık, yapılaşmış alanların şehirlerdeki ortalama payı
 - ***11.7.2.** Cinsiyet, yaş, engellilik durumu ve olay yerine göre, son 12 ay içinde fiziksel ya da cinsel taciz mağduru kişilerin oranı
- **11.a.** Ulusal ve bölgesel kalkınma planlamasını güçlendirerek kentsel, kent çevresindeki ve kırsal alanlar arasındaki olumlu ekonomik, sosyal ve çevresel bağlantıların desteklenmesi
 - ***11.a.1.** Şehirlerin büyüklüğü kırılımına göre nüfus projeksiyonları ve kaynak ihtiyaçlarını entegre eden kentsel ve bölgesel kalkınma planlarının uygulandığı şehirlerde yaşayan nüfusun oranı

Hedefler/Göstergeler

- **11.b.** 2020'ye kadar kapsamaya, kaynak etkinliğine, iklim değişikliğine uyuma ve afetlere karşı dayanıklılığa yönelik entegre politikaları ve planları benimseyen ve uygulayan şehirlerin ve insan yerleşimlerinin sayısının önemli ölçüde artırılması ve Sendai Afet Riskini Azaltma Çerçeve Eylem Planı 2015-2030 doğrultusunda bütüncül bir afet risk yönetiminin her düzeyde geliştirilmesi ve uygulanması
 - ***11.b.1.** Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesi 2015-2030 doğrultusunda yerel afet risk azaltma stratejilerini benimseyen ve uygulayan yerel yönetimlerin oranı
 - ***11.b.2.** Ulusal ve yerel düzeyde afet risk azaltma stratejilerine sahip ülke sayısı
- **11.c.** En az gelişmiş ülkelerin finansal ve teknik yardım aracılığıyla yerel malzemeler kullanarak sürdürülebilir ve dayanıklı binalar inşa etmelerinin desteklenmesi
 - ***11.c.1.** En az gelişmiş ülkelerde, yerel malzemeler kullanılarak inşa edilen ve tadilat yapılan dayanıklı, sürdürülebilir ve kaynak etkin binalara tahsis edilen finansal yardım oranı

12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM

- AMAÇ 12. Sürdürülebilir üretim ve tüketim kalıplarını sağlamak

HEDEF 12.1 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM SÜRDÜRÜLEBİLİR TÜKETİM VE ÜRETİM İÇİN 10 YILLIK ÇERÇEVE PROGRAMININ UYGULANMASI	HEDEF 12.2 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM DOĞAL KAYNAKLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ VE KULLANIMI	HEDEF 12.3 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM KÜRESEL KİŞİ BAŞI GIDA ATIKLARININ YARIYA İNDİRİLMESİ	HEDEF 12.4 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM SORUMLU KİMYASAL VE ATIK YÖNETİMİ
HEDEF 12.5 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM ATIK ÜRETİMİNİN ÖNEMLİ ÖLÇÜDE AZALTILMASI	HEDEF 12.6 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM ŞİRKETLERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR UYGULAMALAR VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI İÇİN TEŞVİK EDİLMESİ	HEDEF 12.7 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM SÜRDÜRÜLEBİLİR KAMU İHALE UYGULAMALARININ TEŞVİK EDİLMESİ	HEDEF 12.8 12 SORUMLU TÜKETİM VE ÜRETİM EVRENSEL SÜRDÜRÜLEBİLİR YAŞAM BİÇİMİ ANLAYIŞININ TEŞVİK EDİLMESİ

HEDEF 12.A

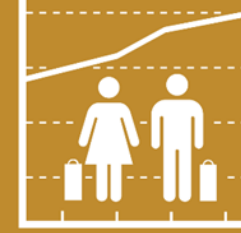

12 SORUMLU TÜKETİM
VE ÜRETİM

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN SÜRDÜRÜLEBİLİR TÜKETİM
VE ÜRETİME YÖNELİK BİLİMSSEL VE TEKNOLOJİK
KAPASİTELERİNİN DESTEKLENMESİ

HEDEF 12.B

12 SORUMLU TÜKETİM
VE ÜRETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZMİN İZLENMESİNE YÖNELİK
ARAÇLARIN GELİŞTİRİLMESİ VE UYGULANMASI

HEDEF 12.C

12 SORUMLU TÜKETİM
VE ÜRETİM

SAVURGAN TÜKETİMİ TEŞVİK EDEN PİYASA
AKSAKLIKLARININ ORTADAN KALDIRILMASI

Göstergeler

- **12.4.2.** Atık bertaraf şekline göre kişi başına üretilen tehlikeli atık ve işlenmiş tehlikeli atık oranı
- **12.6.1.** Sürdürülebilirlik raporları yayınlayan şirketlerin sayısı
- **12.b.1.** Üzerinde uzlaşılmış izleme ve değerlendirme araçları bulunan sürdürülebilir turizm stratejilerinin ya da politikalar ve uygulanan sürdürülebilir eylem planlarının sayısı
- **12.c.1.** Toplam ulusal fosil yakıt harcamalarına ve GSYH'ye (üretim ve tüketim) oranı olarak, fosil yakıtlara verilen sübvansiyon miktarı.....

13 İKLİM EYLEMİ

- AMAÇ 13. İklim değişikliği ve etkileri ile mücadele için acilen eyleme geçmek

HEDEF 13.1

İKLİM İLGİLİ AFETLERE KARŞI DAYANIKLILIK
VE UYUM KAPASİTESİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ

13 İKLİM EYLEMİ

HEDEF 13.2

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE İLGİLİ ÖNLEMLERİN
POLİTİKA VE PLANLARA ENTEGRE EDİLMESİ

13 İKLİM EYLEMİ

HEDEF 13.3

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİYLE MÜCADELE İÇİN
BİLGİ VE KAPASİTENİN GELİŞTİRİLMESİ

13 İKLİM EYLEMİ

HEDEF 13.A

UNFCCC

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİNİN UYGULANMASI

13 İKLİM EYLEMİ

HEDEF 13.B

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KONUSUNDA PLANLAMA VE YÖNETİM
KAPASİTESİNİ ARTIRACAK MEKANİZMALARIN TEŞVİK EDİLMESİ

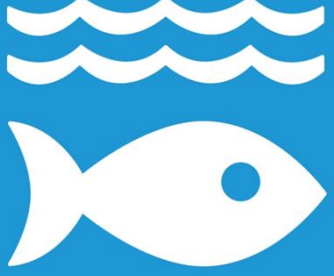
13 İKLİM EYLEMİ

Göstergeler

- **13.1.2.** 100 000 kişi başına afetlerden etkilenen, kaybolan ve ölen kişi sayısı
- **13.3.1.** Birincil, ikincil ve üçüncül öğretim programlarına (iklim değişikliği hakkında) hafifletme, uyum, etki azaltma ve erken uyarı entegre etmiş ülkelerin sayısı
- **13.3.2.** Kalkınma eylemleri, teknoloji transferi, azaltma, uyum (iklim değişikliği hakkında) uygulamak için kurumsal, sistemik ve bireysel kapasite geliştirmenin güçlendirilmesini tebliğ eden ülkelerin sayısı

14 SUDAKİ YAŞAM

- AMAÇ 14. Sürdürülebilir kalkınma için okyanusları, denizleri ve deniz kaynaklarını korumak ve sürdürülebilir şekilde kullanmak

HEDEF 14.1 DENİZ KİRLİLİĞİNİN AZALTILMASI	HEDEF 14.2 EKOSİSTEMLERİN KORUNMASI VE DÜZELTİLMESİ	HEDEF 14.3 OKYANUS ASİTLENMESİNİN AZALTILMASI	HEDEF 14.4 SÜRDÜRÜLEBİLİR BALIKÇILIK	HEDEF 14.5 KIYI VE DENİZ ALANLARININ KORUNMASI
HEDEF 14.6 AŞIRI AVLANMAYA NEDEN OLAN TEŞVİKLERİN KALDIRILMASI	HEDEF 14.7 DENİZ KAYNAKLARININ SÜRDÜRÜLEBİLİR KULLANIMINDAN ELDE EDİLEN EKONOMİK FAYDALARIN ARTIRILMASI	HEDEF 14.A OKYANUS SAĞLIĞINA YÖNELİK BİLİMSEL BİLGİ, ARAŞTIRMA VE TEKNOLOJİNİN ARTIRILMASI	HEDEF 14.B KÜÇÜK ÖLÇEKLİ BALIKÇILARIN DESTEKLENMESİ	HEDEF 14.C ULUSLARARASI DENİZ HUKUKUNUN UYGULANMASI VE YÜRÜTMESİ

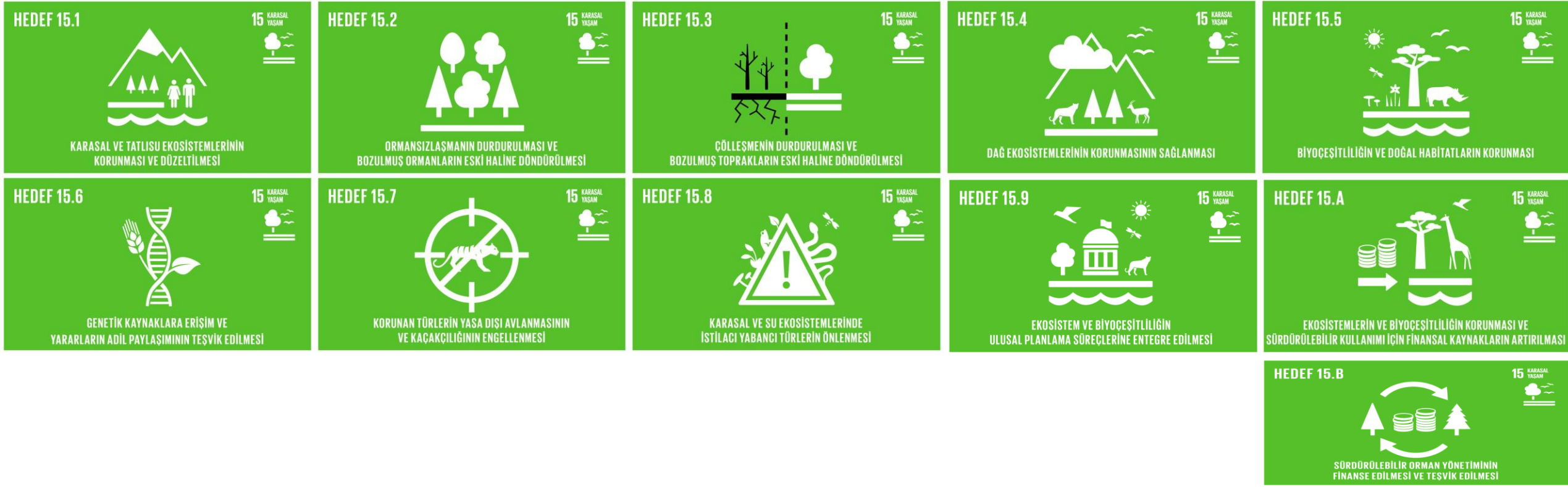
Göstergeler

- **14.1.1.** Kıyı ötrofikasyon (sudaki azot ve fosfatın artması) İndeksi ve yüzen plastik enkaz yoğunluğu
- **14.3.1.** Ölçümünde anlaşılan temsili örnekleme istasyonları takımının ortalama deniz asit derecesi (pH)
- **14.5.1.** Deniz alanlarıyla ilgili olarak korunan alanların kapsamı
- **14.7.1.** Gelişmekte olan küçük ada ülkeleri, az gelişmiş ülkeler ve tüm ülkelerdeki GSYH'nin bir yüzdesi olarak sürdürülebilir balıkçılık.....

15 KARASAL YAŞAM

- AMAÇ 15. Karasal ekosistemleri korumak, iyileştirmek ve sürdürülebilir orman yönetimini sağlamak, çölleşme ile mücadele etmek, arazi bozunumunu durdurmak ve tersine çevirmek, biyolojik çeşitlilik kaybını engellemek

Göstergeler

- **15.1.1.** Toplam arazi alanının oranı olarak ormanlık alan
- **15.1.2.** Ekosistem türüne göre karasal ve tatlısu biyoçeşitlilik açısından korunan alanlarla kaplı önemli alanların oranı
- **15.4.2.** Dağ Yeşil Örtü Endeksi
- **15.a.1.** Biyoçeşitlilik ve ekosistemlerin sürdürülebilir kullanımı ve korunması konusunda resmi kalkınma yardımı ve kamu harcamaları
- **15.b.1.** Biyoçeşitlilik ve ekosistemlerin sürdürülebilir kullanımı ve korunması konusunda resmi kalkınma yardımı ve kamu harcamaları

16 BARİŞ, ADALET VE GÜÇLÜ KURUMLAR

- AMAÇ 16. Sürdürülebilir kalkınma için barışçıl ve kapsayıcı toplumlar tesis etmek, herkes için adalete erişimi sağlamak ve her düzeyde etkili, hesap verebilir ve kapsayıcı kurumlar oluşturmak

HEDEF 16.1 ŞİDDETİN HER YERDE AZALTILMASI	HEDEF 16.2 ÇOCUKLARIN İSTİSMAR, SÖMÜRÜ, ÇOCUK KAÇAKÇILIĞI VE ŞİDDETEN KORUNMASI	HEDEF 16.3 HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜNÜN GELİŞTİRİLMESİ VE ADALETE ERİŞİMDE EŞİTLİĞİN SAĞLANMASI	HEDEF 16.4 ORGANİZE SUÇ VE YASA DIŞI PARA VE SİLAH AKIŞIYLA MÜCADELE EDİLMESİ
HEDEF 16.5 YOLSUZLUK VE RÜŞVETİN ÖNEMLİ ÖLÇÜDE AZALTILMASI	HEDEF 16.6 ETKİLİ, HESAP VEREBİLİR VE ŞEFFAF KURUMLARIN GELİŞTİRİLMESİ	HEDEF 16.7 SORUMLU, KAPSAYICI VE TEMSİL EDİCİ KARAR ALMA MEKANİZMASININ OLUŞTURULMASI	HEDEF 16.8 KÜRESEL YÖNETİŞİMDE KATILIMCILIĞIN GÜÇLENDİRİLMESİ

HEDEF 16.9

EVRENSEL YASAL KİMLİK SAĞLANMASI

16 BARİŞ, ADALET VE
GÜÇLÜ KURUMLAR

HEDEF 16.10

BİLGİYE KAMU ERİŞİMİNİN SAĞLANMASI VE
TEMEL ÖZGÜRLÜKLERİN KORUNMASI

16 BARİŞ, ADALET VE
GÜÇLÜ KURUMLAR

HEDEF 16.A

ŞİDDETİ ÖNLEMEN VE TERÖR VE SUÇLA MÜCADELE
ETMEK İÇİN ULUSAL KURUMLARIN GÜÇLENDİRİLMESİ

16 BARİŞ, ADALET VE
GÜÇLÜ KURUMLAR

HEDEF 16.B

AYRIMCILIK İÇERMEYEN YASA VE POLİTİKALARIN
GELİŞTİRİLMESİ VE UYGULANMASI

16 BARİŞ, ADALET VE
GÜÇLÜ KURUMLAR

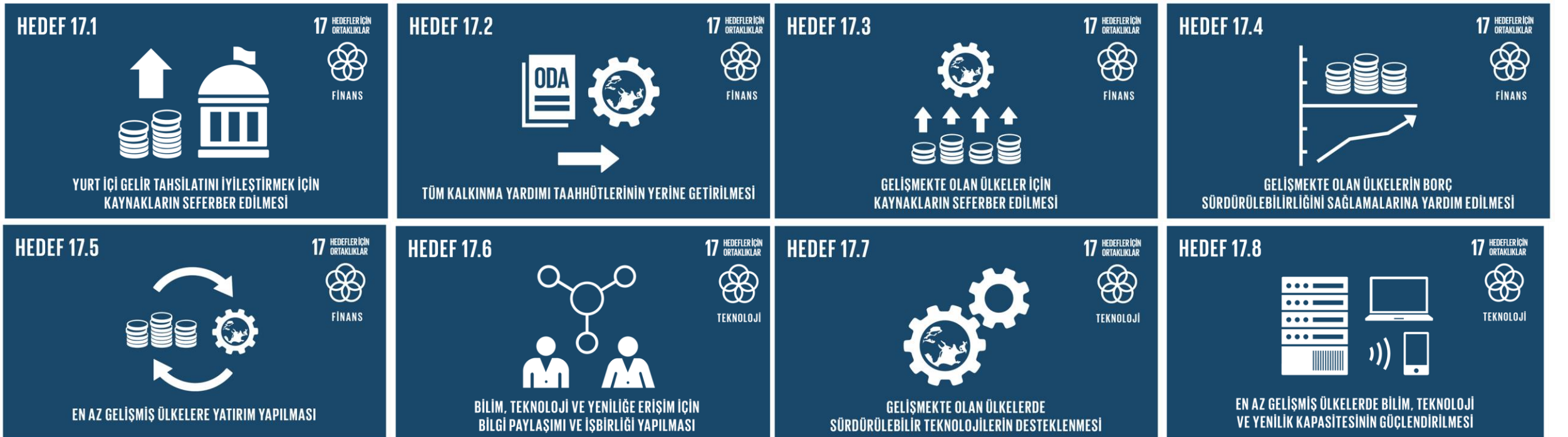
Göstergeler

- **16.1.1.** Cinsiyet ve yaşa göre 100.000 nüfus başına kasten adam öldürme mağdurlarının sayısı
- **16.1.3.** Önceki 12 ay içinde fiziksel, psikolojik veya cinsel şiddete maruz kalan nüfusun oranı
- **16.2.1.** Son bir ay içinde bakıcılar tarafından herhangi bir fiziksel ceza ve / veya psikolojik saldırganlığa maruz kalan 1-17 yaş arası çocukların oranı
- **16.2.3.** 18 yaşına kadar cinsel şiddete maruz kalan 18-29 yaş arası genç kadın ve erkeklerin oranı
- **16.5.1.** Önceki 12 ay boyunca en azından bir kamu görevlisiyle teması olan kişilerden kamu görevlileri tarafından rüşvet istenilen ya da bir kamu görevlisine rüşvet veren kişilerin oranı

17 AMAÇLAR İÇİN ORTAKLIKLAR

- AMAÇ 17. Sürdürülebilir kalkınma için uygulama araçlarını güçlendirmek ve küresel ortaklığı yeniden canlandırmak

HEDEF 17.9

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

TEKNOLOJİ

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERDE SKH KAPASİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF 17.10

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

TİCARET

DTÖ BÜYESİNDE EVRENSEL TİCARET SİSTEMİNİN DESTEKLENMESİ

HEDEF 17.11

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

TİCARET

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERİN İHRACATININ ARTIRILMASI

HEDEF 17.12

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

TİCARET

EN AZ GELİŞMİŞ ÜLKELER İÇİN
TİCARET ENGELLERİNİN KALDIRILMASI

HEDEF 17.13

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

TİCARET

KÜRESEL MAKROEKONOMİK İSTİKRARIN GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF 17.14

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

SİSTEMİK SORUNLAR

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN
POLİTİKA UYUMUNUN GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF 17.15

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

SİSTEMİK SORUNLAR

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ İÇİN POLİTİKA
UYGULAMA SÜRECİNDE ULUSAL LİDERLİĞE SAYGI GÖSTERİLMESİ

HEDEF 17.16

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

SİSTEMİK SORUNLAR

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA İÇİN
KÜRESEL ORTAKLIKLARIN GELİŞTİRİLMESİ

HEDEF 17.17

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

SİSTEMİK SORUNLAR

ETKİLİ ORTAKLIKLARIN TEŞVİK EDİLMESİ

HEDEF 17.18

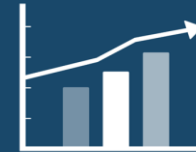
17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

SİSTEMİK SORUNLAR

GÜVENİLİR VERİ MEVCUDİYETİNİN ARTIRILMASI

HEDEF 17.19

17 HEDEFLER İÇİN ORTAKLIKLAR

SİSTEMİK SORUNLAR

İLERLEME ÖLÇÜMLERİNİN DAHA DA GELİŞTİRİLMESİ

Göstergeler

- **17.6.1.** İşbirliği türüne göre ülkeler arasındaki bilim ve / veya teknoloji işbirliği anlaşmaları ve programlarının sayısı
- **17.6.2.** Hıza göre 100 kişiye düşen sabit internet genişbant abonelikleri
- **17.8.1.** İnternet kullanan bireylerin oranı
- **17.18.2.** Resmi İstatistik Temel İlkeleri ile uyumlu ulusal istatistik mevzuatına sahip ülkelerin sayısı
- **17.19.2.** (a) Son 10 yıl içinde yürütülen en az bir nüfus ve konut nüfus sayımı yapan; ve (b) %100 doğum kaydı ve % 80 ölüm kaydı elde edilen ülkelerin oranı

<https://www.youtube.com/watch?v=TwYWnHSSuUw&t=12s>

TEŞEKKÜR EDERİM